



Přednášky pro veřejnost

Moderna. Umění a osvobození.

Místo: **Oblastní Galerie Vysočiny Jihlava, Masarykovo nám. 24**

Čas: **18.00 hod., délka trvání cca 1,5 hod. + prostor na dotazy**

Termín: **středa 16. května 2012**

Co je to modernizace?

Přednášející: prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc., vědecký pracovník Historického ústavu AV ČR

Umění a osvobození I.: Traktát o věčném mládí staré dámy moderny: o starém a novém a mladém, známém a cizím v umění a architektuře 20. století. Aspekty aktualit.

Přednášející: Jan Tabor, teoretik architektury, vysokoškolský učitel a publicista. Žije a pracuje ve Vídni.

Termín: **středa 30. května 2012**

Kouzlo minulosti krizi navzdory (tlumočení do ČJ)

Přednášející: Mag. Philipp Lesiak, historik Institutu Ludwiga Boltzmana pro výzkum následků válek, vedoucí pracoviště v Raabs an der Thaya

Umění a osvobození II.: Traktát o duchu dob a dobových gestikách – o formách moderny po dekádách 1938, 1948, 1968 a 1988. Aspekty lokalit.

Přednášející: Jan Tabor, teoretik architektury, vysokoškolský učitel a publicista. Žije a pracuje ve Vídni.

Co je to modernizace?

Modernizace je pojem používaný sociology a historiky od konce 50. let 19. století, který evokuje pozitivní civilizační účinky a také převahu evropského ducha. Proces modernizace je většinou vztahován na posledních 250 let vývoje transatlantické a japonské společnosti. Pojmy modernizace, modernity a moderní společnost jsou značně gumové, nikoliv však disparátní. Většina sociologů a historiků modernizaci či modernitu definuje jako proces přeměny agrární společnosti v industriální, přičemž industriální či moderní společnost disponuje již značným množstvím samoregulačních a samořídících či sebeorganizačních schopností. Pojďme se společně nad charakterem této moderní společnosti zamyslet!

Kouzlo minulosti krizi navzdory

V období mezi lety 1867 až 1914 došlo v habsburské monarchii v souvislosti s „fin de siècle“ k neuvěřitelnému rozkvětu umělecké a kulturní tvorby. Především dlouhé období míru přispělo mimo jiné k tomu, že se společnost otevřela inovacím, které se promítají i do současné doby. Symboly této doby také upozorňovaly na konec „starých časů“: světová hospodářská krize, která v roce 1873 začala ve Vídni a po přelomu století ukázala, že je nutné řešit naléhavé sociální otázky ovlivněné průmyslovou revolucí, a v neposlední řadě také sílící nacionalismus přispěly ke zvláštní náladě ve společnosti, kterou odráželo umění z období moderny.

Umění a osvobození

Smysl osvícení představuje podle Immanuela Kanta osvobození člověka z jím zaviněné nesamostatnosti. Je otázkou, zda je umění schopné přispívat k emancipaci člověka v nejrůznějších aspektech. Zda je umění (včetně architektury, literatury, hudby atd.) vzpourou proti stavům společnosti, které se pokládají za překonané, zastaralé, ideologicky neudržitelné atd. Otázkou je rovněž to, zda je smyslem umění přivolávání či naznačování nutných změn. Modernita je představa neodkladných změn, moderna je výrazem těchto představ. Aktualita je skutečná nebo možná společenská působivost moderny a její nahrazování novou v případě nepůsobivosti – ať již intelektuální nedostatečnosti představ nebo vyčerpáním a ztrátou původní působivosti. Jedná se o komplexní procesy, jejichž aspekty probereme během obou dvou přednášek.

Aktivita je součástí projektu KID CZ-A, který byl podpořen Evropskou unií z programu Evropská územní spolupráce Rakousko – Česká republika 2007–2013.